

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborné učiliště a Odborné učiliště, Most,
Jana Palacha 711**

Jana Palacha 711/2, 434 01 Most

Identifikátor školy: 600 011 143

Termín konání komplexní inspekce: 21. – 27. března 2002

Čj.	065 69/02-5031
Signatura	kf4zv514

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště a Odborné učiliště, Most, Jana Palacha 711, je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje od 1. 7.2001. Poslední úplné znění Zřizovací listiny č.j. 87/2001 ze dne 19.12.2001 vydané na základě usnesení Rady Ústeckého kraje č.29/23/2001 ze dne 19. 12. 2001 zahrnuje mimo jiné i vymezení dlouhodobého majetku, ostatních majetkových práv a závazků předávaných organizaci ke správě.

V posledním platném rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 10 716/2000-21 ze dne 14. 1. 2000 s účinností od 1. 9. 2000 je zařazeno střední odborné učiliště (dále jen SOU) s kapacitou 780 žáků, odborné učiliště (dále jen OU) s kapacitou 64 žáků a školní jídelna (dále jen ŠJ) s kapacitou 1200 jídel. Nové rozhodnutí o zařazení do sítě škol s ohledem na změnu zřizovatele nebylo dosud vydáno. Dle zahajovacích výkazů pro školní rok 2001/2002 studovalo v SOU 627 žáků v denním studiu, kapacita SOU tak byla využita na 80,4 %, kapacita odborného učiliště byla využita na 76,6 %, neboť zapsáno ke studiu bylo 49 žáků. Otevřené učební a studijní obory ve školním roce 2001/2002 jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Potvrzení stávající ředitelky školy ve funkci bylo provedeno přípisem Rady Ústeckého kraje ze dne 14. 9. 2001.

Ve škole působí 33 učitelů včetně ředitelky školy a zástupců pro teoretickou a praktickou výuku, z nichž plně kvalifikovaných je 70 %. Ze 7 mistrů odborné výchovy plnou odbornou a pedagogickou způsobilost splňuje 71,4 % zaměstnance.

Přehled vyučovaných studijních a učebních oborů ve školním roce 2001/2002 (21.3.02)

Kód oboru	Název	I.	II	III.	IV.	Celkem	MŠMT č.j.
66-51-H/003	Prodavač,-ka se zam. pro potravinářské zboží	40	33	28	-	101	170013/94-74 1. 9. 1994
65-52-H/001	Kuchař,-ka	62	46	52	-	160	807622/95-74 1. 9. 1995
65-53-H/001	Číšník, servírka	22	20	31	-	73	807624/95-74 1. 9. 1995
66-41-L/008	Obchodník, obchodnice	26	19	22	20	102	33 323/97-23 1. 9. 1998
65-41-L/006	Kuchař,-ka	27	24	20	-	71	18 178/99-23 1. 9. 1999
65-41-L/005	Číšník, servírka	28	20	-	-	48	18 177/99-23 1. 9. 1999
66-41-L/502	Provoz obchodu – vnitřní Obchod	9	10	-	-	19	19 392/95-23 1. 9. 1995
66-41-L/504	Společné stravování	12	9	-	-	21	19 350/96-23 1. 9. 1996
65-52-E/001	Kuchařské práce	24	10	12	-	46	20 157/95-24 1. 9. 1995
66-41-L/008	Obchodník, obchodnice		15				21 421/91-21 1. 9. 1991
Celkem		250	206	165	20	641	

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Prostorové, materiální, psychohygienické a personální podmínky školy

Střední odborné učiliště bylo nově vybudováno a dáno do užívání ke dni 1. září 1988. Již od prvopočátku byla výstavba zaměřena na službové obory, kde bylo pamatováno na odborné učebny (kuchyně, laboratoře, VT a další).

Prostorové podmínky i materiální vybavení školy umožňují realizaci zvolených vzdělávacích programů. Pro žáky studijních i učebních oborů je k dispozici 26 tříd. Učitelé mají vlastní kabinety a prostornou sborovnu. Pro výuku odborných předmětů jsou využívány odborné učebny stolničení, jazyková učebna, dvě učebny techniky administrativy, cvičná kuchyně, učebna chemie a dvě učebny výpočetní techniky se 42 počítači. Jedna učebna výpočetní techniky je vybavena 30ti počítači, takže i u nejpočetnějších tříd má každý žák svůj počítač.

Výuka odborného výcviku žáků prvního a druhého ročníku učebního oboru 65-52-H/001 kuchař a všech ročníků učebního oboru 65-52-E/001 kuchařské práce probíhá ve školní kuchyni SOU a OU a školní jídelně 4. ZŠ Most. Moderní vybavení školních jídelen poskytuje velmi dobré podmínky pro zajištění OV. Odborný výcvik pro zbývající žáky je zajišťován na promyšleně vybraných smluvních pracovištích v Mostě a okolí, zřízených soukromými podnikateli (právníckými i fyzickými osobami). Smlouvy s uvedenými subjekty jsou uzavírány dle metodického pokynu MŠMT. Velmi dobré vybavení má škola pro sportovní aktivity - je zde prostorná tělocvična, posilovna, v přízemí dva stoly na stolní tenis. V areálu školy je i hřiště na odbíjenou a košíkovou. Žákům je k dispozici školní knihovna. Výuka probíhá v prostorných, světlých učebnách, na odborné předměty žáci přecházejí do již výše zmíněných odborných učeben. Chodby školy jsou vyzdobeny učebními pomůckami i vlastními pracemi žáků, které působí příjemným dojmem.

V dopoledních hodinách je k dispozici pro žáky i zaměstnance školní bufet. Obědy jsou zajištěny ve školní jídelně pro vlastní strážníky i další školy v okolí. Pro zajištění pitného režimu slouží žákům nápojový automat. Rozvrh hodin je přizpůsoben i dojíždějícím žákům. Pro žáky i učitele je ve škole k dispozici INTERNET.

Teoretická výuka na SOU začíná v 7,40 hod. Po každé vyučovací hodině se zařazuje desetiminutová přestávka. Po čtvrté vyučovací hodině je stanovena třicetiminutová přestávka na oběd.

Prostorové, materiální a psychohygienické podmínky umožňují plnit učební osnovy ve studijních i učebních oborech jak v teoretické výuce, tak v odborném výcviku.

Teoretickou výuku a odborný výcvik zajišťuje celkem 39 pedagogických pracovníků, včetně ředitelky školy a dvou zástupců. Z uvedeného počtu pedagogických pracovníků má úplnou odbornou i pedagogickou způsobilost 27 (69,2 %), odbornou způsobilost 1 vyučující (2,6 %), pedagogickou způsobilost 5 vyučujících (12,8 %), dalších 6 pedagogických pracovníků je nezpůsobilých (15,4 %).

Kategorie	Úplná zp.	Odborná zp.	Pedagog. zp.	Nezpůsobilí	Celkem
Učitelé	23/69,7 %	1/3,0 %	5/15,2%	4/12,1 %	33/100 %
MOV	5/71,4 %	-	-	2/28,6 %	7/100 %
Celkem	28/70,0 %	1/2,5 %	5/12,5 %	6/15,0 %	40/100 %

Materiální, prostorové, psychohygienické i personální podmínky hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobré.

Český jazyk a literatura (ČJL) v oborech SOU

Časová dotace předmětu je v souladu s učebními plány jednotlivých oborů. Učivo osnov je rozvrženo do jednotlivých ročníků, tím je zajištěna kontinuita výuky a plnění osnov, předchází se duplicitě učiva. Učitelé zpracovali podrobné časově tematické plány, učivo je rozvrženo do jednotlivých hodin, uvedeny jsou v některých případech použité metody, učební pomůcky. Plánování učiva je konzultováno v rámci předmětové komise, učitelé též akceptují materiální podmínky školy (především učebnice pro učební obory), ty ovlivňují negativně plánování a pojetí výuky literární výchovy u učebních oborů. Žákům jsou nabízeny konzultační hodiny, do výuky jsou též zařazovány exkurze, návštěvy knihovny, divadel a dalších kulturních akcí. Pravidelně vychází školní časopis, kde jsou zveřejňovány i literární práce žáků. V bezprostřední přípravě učitelů na jednotlivé hodiny zaznamenala ČŠI převahu pozitivních zjištění, nejsou opomíjeny mezipředmětové vztahy i vztahy mezi jednotlivými složkami předmětu. Informace o žácích se specifickými poruchami učení učitelé mají, výkony těchto žáků jsou zohledňovány. Plánování a přípravu výuky hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Vynikající jsou personální podmínky, ve škole pracuje sedm učitelů ČJL, šest je plně kvalifikovaných, jedna aprobovaná vyučující získala pedagogickou způsobilost pro základní školu. Podle aktuální nabídky se učitelé zúčastňují akcí v rámci dalšího vzdělávání. Hodiny ČJL probíhají v kmenových učebnách, výzdoba některých má vztah k předmětu, rovněž tak výzdoba některých společných prostor školy. Žakovská knihovna s fondem odborné literatury i beletrie půjčuje tři dny v týdnu, toho žáci využívají především při přípravě samostatných úkolů a referátů. Knižní fond i učební pomůcky jsou doplňovány dle finančních možností školy. Mnohé pomůcky si opatřují učitelé svépomocí. Řada tabelárních pomůcek není umístěna v kabinetu ČJL, dle sdělení učitelů je k dispozici především pro třídy odborného učiliště. Využití moderních pomůcek (CD ROM apod.) je limitováno omezenou kapacitou učebny výpočetní techniky. Dostupná je audio a video technika. Učebnice pro ČJL žákům škola půjčuje (s výjimkou nastavbového studia). U studijních oborů jsou tyto učebnice dostačující, i když značně opotřebované. Učebnice mluvnice z počátku 90. let nepostihují poslední pravopisné změny. Pro učební obory má škola morálně zastaralé učebnice z 80. let, v oblasti pravopisných pravidel též zastaralých. Obsah mnohých ukázek a jejich členění neodpovídá pojetí výuky literární výchovy dle současných osnov. Efektivitu výuky u učebních oborů negativně ovlivňuje též vysoká absence některých žáků, nutnost neustálého opakování a doplňování učiva. Personální podmínky jsou vynikající, materiální podmínky u studijních oborů velmi dobré, v učebních oborech pouze vyhovující.

Organizace hospitovaných hodin odpovídala věku žáků i jejich úrovni. Na začátku hodin podává žakovská služba hlášení, učitel seznamuje třídu s cílem hodiny, často vychází z domácí přípravy žáků. ČŠI zhlédla vesměs hodiny frontální, společná práce dominuje, jsou však zadávány i individuální činnosti. Ve třídách studijních oborů byly hospitované hodiny většinou efektivní, učivo navazuje na předchozí, žáci pracují s texty, využívají svých znalostí a výsledky domácí přípravy. Sledují účelně audio a video ukázky i ukázky v učebnicích. S pomocí učitele formulují závěry, obhajují svoje názory. Společně je prováděn případný zápis do sešitů, není většinou opomíjeno shrnutí učiva na konci hodiny. V učebních oborech učitelé často naráželi na nezáměr a neznalosti žáků, motivace je zde značně obtížná. Řada žáků se do výuky zapojuje minimálně. Zde se nejvíce projevuje kvalita učebnic, především v literární výchově jsou některé hodiny zaměřeny na literárně historická fakta, jak to dokládají zápisy v třídních knihách a záznamy v žakovských sešitech. Stírá se tak rozdíl v pojetí výuky mezi studijními a učebními obory.

V oblasti motivace zaznamenala ČŠI především motivaci vnější. Cenné je využití mezipředmětových vztahů a zaměření některých témat ke studovanému oboru. Žáci jsou pravidelně hodnoceni, mají dostatek známek. Případné ústní zkoušení a jeho hodnocení bylo

zdůvodněné. Pokud žáci projeví zájem, je jim poskytnuta při výuce pomoc. Mají možnost reprezentovat školu v různých literárních soutěžích, v olympiádě z českého jazyka, přispívat do školního časopisu. U žáků učebních oborů i přes úsilí učitelů a jejich osobní zaujetí a nasazení zůstává řada žáků pasivních, do výuky se aktivně nezapojuje. V některých případech se nepříznivě projevila i negativní motivace, kdy o výkonech některých žáků učitel již předem pochyboval, jejich snahu ironizoval. Hodnocení práce žáků v závěru hodin bylo prováděno minimálně, zhruba v polovině případů zbyl čas na shrnutí učiva. V několika případech práci přerušilo zvonění, na hodnocení nezbyl čas.

Oblast interakce a komunikace příznivě ovlivňuje odbornost učitelů a jejich zaujetí pro předmět, tato skutečnost též příznivě ovlivňuje psychosociální podmínky výuky. Pravidla chování a jednání jsou známa, postupně se vyvíjejí a jsou většinou respektována. Případné rušivé chování žáků učitelé zvládali s přehledem, bez konfliktů. Příznivější atmosféru zaznamenala ČŠI ve vyšších ročnících studijních oborů, v ostatních třídách tuto atmosféru nepříznivě ovlivňuje již dříve zmíněná pasivita a nezájem. Komunikativní dovednosti jsou rozvíjeny, v tematických plánech a při výuce většiny učitelů je patřičná pozornost věnována této oblasti. Verbální i neverbální komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni. Negativním zjištěním je tolerance nespisovného a nesprávného vyjadřování žáků při některých hospitovaných hodinách českého jazyka a literatury.

Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré, zajišťují plnění učebních osnov. Vynikající jsou personální podmínky. Prostorové a materiální podmínky jsou velmi dobré, kvalita učebnic negativně ovlivňuje organizaci a pojetí výuky ve třídách učebních oborů. V ostatních sledovaných oblastech převažují ve studijních oborech pozitivní zjištění, u učebních oborů jsou pozitivní a negativní v rovnováze.

Výuku předmětu český jazyk a literatura hodnotí celkově ČŠI jako velmi dobrou u studijních oborů, jako průměrnou u učebních oborů.

Cizí jazyky

Během komplexní inspekce hodnotila ČŠI plnění učebních plánů anglického a německého jazyka (hospitované hodiny po stránce pedagogické). Byly navštíveny hodiny všech přítomných učitelů jazyků.

Vyučování probíhá podle deklarovaných učebních plánů, předepsaná časová dotace je dodržována. Požadavky učebních osnov jsou rozpracovány do podrobných časových a tematických plánů a jsou plněny.

Vyučující jednotlivých jazyků využívají různé druhy a typy učebnic, některé již značně zastaralé. Učebnice škola půjčuje i žákům. Z dalších pomůcek mají vyučující k dispozici doplňkovou literaturu, kopírovaný materiál (využívaný velmi často) a audio nahrávky, ty však byly efektivně použity jen v jedné vyučovací hodině. Psychohygienu byla zajišťována střídáním forem a metod práce.

Z osmi vyučujících cizího jazyka jsou pouze dva odborně a pedagogicky způsobilí, ostatní mají základní stupeň státní jazykové zkoušky nebo jiný druh jazykového vzdělání.

Hospitované hodiny byly v převážné míře vedeny v českém jazyce, vyučovaný jazyk byl využíván pouze pro standardní povely žákům. Hodiny měly tradiční stavbu (slovíčka, četba a překlad, gramatika a cvičení z učebnice) a většina z nich byla postavena na výkladu a procvičování gramatiky. Jen výjimečně byla probíraná látka okamžitě použita prakticky. Konverzaci bylo věnováno minimum času, přestože jsou všichni vyučující velmi dobře jazykově vybaveni. Tomuto zjištění se vymykají pouze 2 hodiny německého jazyka ve třídě O4, které byly celé vedeny ve vyučovaném jazyce, žáci komunikovali s učitelem i mezi sebou, učivo bylo ihned aplikováno prakticky a vyučovací čas byl velmi efektivně využit.

Pozitivní motivací pro učení se cizím jazykům je činnost předmětové komise cizích jazyků mimo vyučování. Během inspekce probíhala tradiční soutěž družstev v německém jazyku a u žáků měla kladný ohlas. V hodinách však chyběla úvodní motivace, průběžná se objevovala zřídka, někdy jako pochvala a povzbuzení, jindy však až v negativní podobě. Učitelé mají dostatek podkladů pro klasifikaci žáků, většinou z písemných projevů. Pokud byl výjimečně hodnocen ústní výkon, bylo hodnocení zdůvodněné a objektivní. Aktivita žáků v hodinách byla - až na výjimky - velmi malá, ale negativní přístup k výuce nebyl zaznamenán.

Na základě uvedených skutečností a především s přihlédnutím k materiálním podmínkám, formám a metodám práce v hodinách hodnotí ČŠI výuku cizích jazyků jako průměrnou.

Blok předmětů občanská nauka, základy společenských věd, dějepis

Společensko vědní předměty jsou vyučovány podle osnov a v předepsané časové dotaci, učitelé mají zpracovány velmi podrobné časové a tematické plány. Předmětům vyučují učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí, popř. učitelé pedagogicky způsobilí s příbuznou aprobací. Žáci v převážné míře nemají k dispozici učebnice, vyučující jsou tak odkázáni na vlastní literaturu, kopírovaný materiál a žáci na podrobnější zápisy v sešitech. V hodinách však učitelé velmi dobře využili dostupný materiál. Psychohygienické zásady byly dodržovány.

V hospitovaných hodinách byl nejčastěji využíván řízený rozhovor, v některých případech učitel vycházel z dobrovolné domácí přípravy žáků, k níž využívali dostupnou literaturu a internet. Všechny hodiny byly vedeny s ohledem na možnost vyjádření vlastního názoru, vyučující podporovali diskusi o daném problému. Ve většině hodin občanské nauky se však projevilo neefektivní využití takzvaných aktualit - učitelům stačilo přečtení zprávy z výstřížku novin a většinou informaci již dále nevyužili. Namátkovou kontrolou žákovských knížek žáků bylo zjištěno, že vyučující mají dostatek známek pro klasifikaci žáků a většina z nich hodnotila práci žáků i v průběhu hodin.

Hodiny byly vhodně motivovány (důsledně bylo využíváno spojení s praxí), žáci o probírané učivo projevovali zájem a vyučování se aktivně zúčastňovali. Komunikace byla velmi otevřená, vyučující respektovali i kontroverzní názory žáků.

Na základě uvedených skutečností hodnotí ČŠI vyučování společensko vědních předmětů jako velmi dobré.

Hodnocení výuky žáků v odborném učilišti

V odborném učilišti je vyučován učební obor 65-52-E/001 Kuchařské práce. ČŠI sledovala kvalitu výuky všeobecně vzdělávacích předmětů český jazyk, matematika, občanská výchova a vzdělávání žáků v odborných předmětech technologie, stolničení, potraviny a výživa.

Plánování a příprava výuky je na velmi dobré úrovni. Sledované hodiny byly vyučujícími připravené, učitelé postupovali dle tematických plánů vypracovaných v souladu s Učebními osnovami všeobecně vzdělávacích předmětů pro odborná učiliště č.j. 33 848/99 - 24 a učebních dokumentů odborných učilišť 64-64-2 Kuchařské práce č.j. 20157/95-24. Ve výuce odborných předmětů byly uplatňovány poznatky a zkušenosti žáků z odborného výcviku. Učební osnovy jsou plněny.

V odborném učilišti vyučují učitelé bez požadovaného vzdělání (speciální pedagogika), ale mnozí mají pedagogické zkušenosti. Všichni vyučující projevovali osobnostní předpoklady pro práci s mentálně retardovanými žáky.

Materiální podmínky výuky jsou na velmi dobré úrovni. Učebny jsou prostorné, světlé, vybavené vhodným žákovským nábytkem i tabelárními pomůckami aktualizujícími probírané

učivo. Pro výuku praktických činností jsou zařízeny odborné učebny (cvičná kuchyň a „malá restaurace“).

Psychohygienické podmínky hodnotí ČŠI též jako velmi dobré. Vztah učitelů a žáků je pozitivní. Vyučující respektovali v souvislosti se stupněm postižení jednotlivých žáků jejich individuální zvláštnosti a schopnosti.

Slabším místem výuky v odborném učilišti je volba metod a forem práce. Převládá frontální způsob výuky se značnou dominancí učitele, bez vytváření prostoru pro aktivní učení žáků. Během inspekční činnosti bylo zaznamenáno pouze minimální využití názorných pomůcek (katalog sýrů a katalog vín). Výjimkou byla hodina stolničení, která probíhala v odborné pracovně a žáci si prakticky procvičovali probírané učivo. I přes tyto nedostatky vyučující vycházeli z pozitivní stimulace žáků, využívali pochvaly a povzbuzení. V důsledku převažující frontální výuky a ústního memorování učiva ČŠI hodnotí využití vyučovací doby jako ne zcela efektivní. V oblasti věcné a odborné správnosti výuky nebyly zjištěny žádné nedostatky. Organizace, formy a metody hodnotí ČŠI jako průměrné.

V mnohých hodinách chybělo využívání úvodních motivačních metod k vtažení žáků do problematiky učiva. Často žáci nebyli ani informováni o průběhu hodiny. Hodnocení žáků je objektivní, většinou pozitivní. Vzhledem k nepropracovaným závěrům hodin, bez shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků učiteli i samotnými žáky, nejsou žáci vedeni k sebehodnocení a odpovědnosti. Motivace a hodnocení je na průměrné úrovni.

Úroveň interakce a komunikace mezi pedagogy a žáky je na velmi dobré úrovni. Dohodnutá pravidla chování a jednání jsou vzájemně respektována. Komunikace je založena na vzájemné důvěře a je poskytován prostor pro diskusi. V oblasti verbální komunikace byla u žáků jen výjimečně rozvíjena slovní zásoba, nebyli většinou vedeni k výstižné formulaci svých myšlenek. Učitelé se často spokojili s jednoslovnými odpověďmi. Ve verbálním projevu mnohých učitelů zaznamenala ČŠI absenci používání spisovného jazyka.

Učitelé přistupují k výuce odpovědně. Jejich činnost je handicapována absencí speciálně pedagogického vzdělání, přesto se ve výuce neprojevují žádné výrazné nedostatky. Proto ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání v odborném učilišti jako velmi dobrou.

Ekonomické předměty (ekonomika, účetnictví, management a marketing, administrativa, administrativa prodeje a technika administrativy)

Hospitace proběhly ve studijních i učebních oborech SOU. Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů jsou určeny v souladu se schválenými učebními plány. Vyučující jednotlivých předmětů mají předepsaný obsah učebních osnov zpracován v podrobných časově tematických plánech. Ve škole však není vytvořen systém plánování výuky ekonomických předmětů tak, aby nedocházelo k opakování jedné problematiky ve více předmětech, zejména v ekonomice a obchodním provozu, ekonomice a obchodní korespondenci. Ve schváleném učebním plánu ve studijním oboru Obchodník je volitelný předmět marketing zařazen do čtvrtého ročníku. Učivo je v osnově uspořádáno tak, aby navazovalo na jednotný celek informací získaných ve výuce povinného předmětu obchodní provoz ve čtvrtém ročníku a rozšiřovalo jej. V učebním plánu zpracovaném ředitelkou školy je však volitelný předmět marketing zařazen již do třetího ročníku a obsah učiva obchodního provozu ve čtvrtém ročníku tomu není přizpůsoben. Plánování výuky je průměrné, kontrolou všech dokumentů bylo zjištěno, že schválené učební osnovy jsou plněny.

Velmi dobré jsou personální podmínky výuky, zajišťuje ji osm vyučujících. Šest z nich má plnou odbornou i pedagogickou způsobilost. Dvě vyučující jsou nekvalifikované, u jedné, která je začínající, se absence pedagogické způsobilosti projevila především v oblasti didaktické. Dodržování psychohygienických zásad v průběhu hospitací mělo průměrnou

úroveň. V řadě hodin bylo pro žáky únavné a dlouhé monotónní diktování poznámek. Nevhodné jsou také, z hlediska psychohygieny, v rozvrhu zařazované dvouhodinovy administrativy a administrativy prodejny bez relaxace a střídání metod a forem nácvičku psaní na stroji.

Prostorové a materiální podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou celkově průměrné. Vyučování probíhá v kmenových učebnách, vybavených většinou starším, někdy i poškozeným nábytkem, prostředí tříd je rozdílné, v některých není zvlášť podnětné. Vybavení učebními pomůckami je skromné. Škola vlastní software pro výuku účetnictví. Jeho využití v hodinách, tak jak předepisují učební osnovy např. v učebním oboru prodavač-prodavačka a ve studijním oboru obchodník, závisí na modernizaci učebny výpočetní techniky. Pro výuku administrativy a administrativy prodejny jsou k dispozici mechanické psací stroje (každý jiné značky). Škola odebírá odborné časopisy, k dispozici je školní knihovna. Ve sledovaných hodinách vyučující využívali kopírované materiály, formuláře, předtisky a katalogy. Nejčastěji používanou pomůckou však byla tabule a křída. Tato skutečnost a fakt, že žáci nemají učebnice, ovlivňuje nejen kvalitu a efektivitu výuky, ale i domácí přípravu žáků.

Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla velmi dobrá. Stanovené výukové cíle byly vždy splněny, ve třídách studijních oborů však nebyly mnohdy přiměřeně náročné.

Organizace, formy a metody výuky jsou celkově hodnoceny jako průměrné, velmi dobré byly hodiny dvou vyučujících ekonomiky a účetnictví. Při výuce sledovaných hodin převažovaly hromadné formy práce s využíváním tradičních frontálních metod. Po úvodním zkoušení (ústním a písemném) nebo povšechném zopakování s celou třídou následoval výklad nové látky faktograficko-popisného charakteru, v žádné z hodin nebyly navozeny problémové situace zabezpečující aktivitu žáků při vyučování, chyběla práce s informacemi, nebyl vytvořen prostor pro aplikaci učiva a samostatného názoru žáka. Zhodnocení hodin a dosažených výsledků většinou chybělo, vyučující tak nezískali zpětnou vazbu o kvalitě svého působení na žáka.

Kvalitu a efektivitu výuky předmětů administrativy a administrativy prodejny (např. ve třídě Č1M a P1B) negativně ovlivňuje její organizace. Třídy se dělí na dvě skupiny, ale výuka probíhá současně ve dvou učebnách, vyučující mezi učebnami přechází a jedna skupina žáků je tak vždy bez dozoru. Žáci nebyli vedeni k psaní na stroji desetiprstovou metodou, k důslednosti a k vytváření správných dovednostních návyků, které vyplývají z požadavků učebních osnov těchto předmětů.

Motivace a hodnocení jsou průměrné. Malou pozornost věnovali vyučující úvodní motivaci. V průběhu hodin byla zaznamenána motivace pochvalou. V několika případech byly uplatněny mezipředmětové vztahy a vazba na odbornou praxi. Vyučující prověřovali znalosti žáků písemným a ústním (někdy zdlouhavým) zkoušením. Otázky při zkoušení a opakování byly žákům kladeny se zaměřením na pamětní zvládnutí učiva. Opakovací hodiny u maturitních ročníků byly jednotvárné, nudné, což se projevilo na nízké aktivitě žáků.

Interakce a komunikace jsou hodnoceny jako průměrné. Chování žáků při vyučování bylo klidné a ukázněné. Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností byl minimální, někteří vyučující se snažili s žáky přirozeně komunikovat, ti však většinou pouze stroze odpovídali na položené otázky.

Celkově hodnotí ČŠI výuku výše uvedených ekonomických předmětů jako průměrnou, s výhradou k organizaci výuky administrativy a administrativy prodejny.

Odborné předměty (Technologie, Stolničení, Potraviny a výživa)

Týdenní hodinová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Vyučující mají učivo rozvržené do jednotlivých ročníků, včetně zpracovaných tematických plánů. Hospitacemi v hodinách a kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že učební osnovy jsou průběžně plněny.

Výuku zajišťuje pět vyučujících, z nichž dvě jsou pedagogicky i odborně způsobilé. Jedna vyučující je pedagogicky způsobilá a další dva mají středoškolské vzdělání. Učitelé těchto předmětů jsou odborníci s bohatými praktickými zkušenostmi. Při výuce jsou zčásti využívány učebnice, podle potřeby odborné časopisy i jiná odborná literatura. Při hodinách je používána i videoprojekce a názorné pomůcky.

Materiální a prostorové vybavení školy je na velmi dobré úrovni. Rovněž psychohygienické podmínky ve sledovaných předmětech jsou podnětné. Výuka odborných předmětů probíhá v odborných učebnách, kde je k dispozici flambovací vozík, dostatek skla, restaurační a barový inventář. Laboratorní cvičení jsou plánována, takže žáci si mohou v dostatečném předstihu zajistit potřebné suroviny. Cvičná kuchyň je umístěna v areálu školy. Ve vybavení nechybí mikrovlnná trouba, nářezový stroj, ruční i elektrické šlehače a další potřebné vybavení. Celková úroveň odborných učeben a cvičné kuchyně je pro výuku odborných předmětů na slušné úrovni, prostory jsou čisté a upravené.

Hygienické předpisy se v průběhu laboratorních cvičení i obsluhy dodržují. Rovněž pracovní oděv a obuv žáků je jednotná a odpovídá hygienickým požadavkům a bezpečnosti práce. Ve cvičné kuchyni bude nutno provést některé úpravy v souladu s novými hygienickými předpisy.

V teoretické výuce ve většině případů jsou vyučovací hodiny maximálně využity. Po úvodním seznámení žáků s cílem vyučovací hodiny provedeno krátké, ale výstižné opakování předchozí látky. V průběhu výuky se našel čas i na přezkoušení. Hodnocení žáků je objektivní, vyučujícím zdůvodněné. Při výkladu nové látky je snaha vyučujících vhodnými otázkami vtáhnout žáky do problému. Donutit je přemýšlet o probíraném tématu a dojít logickou úvahou na základě předchozích zkušeností ke správnému závěru. Výklad vyučujících je srozumitelný, prokládán praktickými příklady. Pro lepší představivost o výrobcích v průběhu výuky je používána odborná literatura s obrázky probíraného tématu. Skutečností je, že byla zhlédnuta i hodina předmětu stolničení, kde převládalo zdoluhavé zkoušení žáků, při výkladu nové látky nebylo použito praktické ukázky, rovněž nebyly použity didaktické pomůcky. V závěru vyučovacích hodin jsou prováděny písemné záznamy do sešitů. Negativem je skutečnost, že pouze ve třech případech bylo provedeno závěrečné hodnocení vyučovacích hodin. Velkou motivací pro žáky je účast na oborových soutěžích. Vyučující vytvářejí velmi dobrou pracovní atmosféru ve třídě. Tato snaha byla patrná i v komunikaci mezi vyučujícími a žáky. I komunikace mezi samotnými žáky je přátelská a bezkonfliktní.

Prostorové, materiální a psychohygienické podmínky ČŠI hodnotí jako vynikající. Učební osnova sledovaných předmětů je velmi dobře rozpracována do časových tematických plánů. Organizace, metody a formy, motivace jakož i komunikaci a interakci hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Celkově ČŠI hodnotí zhlédnuté odborné předměty jako velmi dobré.

Matematika, výpočetní technika (práce s počítačem, informatika)

Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů odpovídají schváleným učebním dokumentům. Případné úpravy hodinové dotace i obsahu učiva nepřekračují povolený limit. Předložené časově tematické plány, kterými se vyučující ve výuce řídí, vycházejí z deklarovaných učebních dokumentů, jsou však zejména ve výpočetní technice upraveny

a zaktualizovány. Je kladen důraz na uživatelské funkce, na praktické dovednosti, jsou potlačeny již zcela zastaralé a neaktuální témata (např. operační systém MS DOS), což je plně v souladu s tím, jakou funkci má předmět výpočetní techniky pro žáky vyučovaných oborů ve škole. Tematické plány hodin matematiky jsou detailně rozpracovány, koncentrují se na nejdůležitější učivo, je v nich dostatečný prostor pro opakování, procvičování a utvrzování látky. Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy jsou ve sledovaných předmětech plněny.

Materiální vybavení je na dobré úrovni. Dvě učebny vybavené počítači v sítích, připojené na Internet, umožňují, aby žáci pracovali samostatně. Programové vybavení obsahuje textový a tabulkový procesor, umožňuje i práci s obrázky.

Výuku matematiky zajišťují čtyři plně kvalifikovaní a zkušení učitelé. Hodiny jsou připravené a metodicky velmi dobře zvládnuté. Vhodně volený rozsah látky, tempo jeho výkladu, střídání metod (společná práce střídaná s individuálním počítáním, práce s učebnicí), neustálá aktivace jsou charakteristické pro všechny hodiny. Je kladen důraz na neustálé opakování a procvičování. Zvláště chvályhodný je důraz kladený na procvičování paměťového počítání (násobilka). Pravidelně se kontrolují domácí úkoly i sešity žáků, které jsou v naprosté většině velmi pěkně vedeny. Všichni učitelé mají dostatečný počet známek, zkoušení je krátké a rychlé, takže v případě neúspěchu mají žáci mnoho možností si své výsledky včas opravit. Komunikace mezi učiteli a žáky probíhá přirozeně a bezproblémově, žáci mají kdykoli možnost se zeptat. Výsledkem je příjemná a nestresující atmosféra ve všech hodinách u všech učitelů. Zvolený přístup a práce učitelů přináší své ovoce - žáci zvládají látku dobře, jejich známky jsou slušné a často tak obávaná matematika není ve škole oním „strašákem“.

Čtyři učitelé podílející se na výuce výpočetní techniky jsou odborně způsobilí. Podstatnou část hodin předmětu žáci samostatně pracují a učitel jim radí, případně pomáhá pomalejším. Využívá se znalostí a dovedností, které si někteří žáci přináší ze základních škol, případně z domova. Samozřejmostí je při hodinách výpočetní techniky individuální přístup k těm žákům, kteří se s daným úkolem setkávají zde ve škole poprvé. Jeho výsledkem je potom, že příslušnou látku (např. vytvoření letáku v textovém editoru) zvládnou nakonec všichni žáci.

Plánování učiva těchto předmětů je vynikající, materiální zajištění zejména pro výpočetní techniku průměrné. Celkově zajištění a průběh výuky hodnotí ČŠI v matematice jako vynikající, ve výpočetní technice velmi dobře.

Chemie

Vyučující mají v rámci přípravy výuky učivo rozpracováno do tematických časových plánů (dále TČP), kde jak hodinová dotace, tak i obsah učiva není v rozporu s platnými schválenými učebními dokumenty. Přípravě výuky je věnována přiměřená pozornost, výuka je přizpůsobována vzdělávacímu cíli i profilu absolventa.

Předmět chemie je vyučován dvěma zkušenými pedagožkami s úplnou, pedagogickou i odbornou způsobilostí a mnohaletou praxí. Materiálně technické vybavení pro výuku tohoto předmětu sice není na špičkové úrovni, umožňuje však plnit výukový program včetně základních laboratorních cvičení. Tato jsou také zahrnuta v TČP. Prostorové podmínky výuky jsou velmi dobré. Vhodné učebnice měli žáci ve sledovaných hodinách k dispozici.

Ve výuce převládala klasická stavba hodin s opakováním, výkladem, diktováním poznámek a shrnutím učiva, na které většinou zbývalo méně času. Erudovanost i bohaté zkušenosti vyučujících se ve sledovaných hodinách projevovaly pozitivně, základní pedagogické zásady byly dodržovány. Záznamy v TK a žakovských poznámkách zhruba odpovídaly údajům v TČP, tedy plnění osnov není ohroženo.

Jisté rezervy bylo možno shledávat v motivaci a to obzvláště vzhledem k probíraným

tématům (alkoholy a metabolismus) a tím i poukázat na širší souvislosti.

Interakce a komunikace byla založena na vzájemném respektování, důvěře, prostoru pro diskusi a byla připouštěna i různost názorů. Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny v menší míře. Výsledky výuky standardizovanými testy sledovány nebyly.

Kvalitu výuky předmětu chemie hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Odborný výcvik

Kvalitu odborného výcviku sledovala ČŠI na SOU ve studijních i učebních oborech kuchař, číšník, obchodník, prodavač a v OU v učebním oboru kuchařské práce.

Časová dotace odborného výcviku odpovídá předloženým učebním plánům jednotlivých studijních i učebních oborů. Povolená úprava učebního plánu byla provedena u studijního oboru kuchař, číšník a číšník, servírka. Učební osnovy jsou rozpracovány do časových tematických plánů. Při plánování učiva nedochází k obsahové duplicitě. Na navštívených smluvních pracovištích (kuchař, číšník, prodavač, obchodník) jsou instruktorům k dispozici školou rozpracované učební osnovy. Jejich plnění je sledováno instruktorem i určeným mistrem odborné výchovy (dále jen MOV) a evidováno v evidenčním listě žáka. U studijních oborů kuchař, číšník a číšník servírka u prvních i druhých ročníků je týdenní hodinová dotace odborného výcviku pouze šest hodin. V rámci teoretické výuky je navýšena jedna hodina odborného výcviku týdně. Tento čas je využíván na plnění tematických celků ve školní kuchyni (speciálního učiva), jejíž plnění na smluvním pracovišti nelze zajistit. Učební osnovy jsou plněny.

Bezpečnost práce je zajištěna základním školením všech žáků na začátku školního roku a průběžně se konají další při přechodu na jiná smluvní pracoviště. O těchto školeních jsou vedeny písemné záznamy.

Odborný výcvik na SOU zajišťuje pět MOV, které splňují předepsanou úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Výuka je zajištěna na pečlivě vybraných smluvních pracovištích. Výjimkou je skupinová výuka části prvního ročníku učebního oboru kuchař ve dvou školních jídelnách. Materiální podmínky na navštívených smluvních pracovištích hodnotí ČŠI jako velmi dobré (BILLA, prodejny s pultovým prodejem, restaurační zařízení). Na každém pracovišti je dodržována pracovní doba i pracovní přestávky žáků podle platné normy. Pracovní tempo je adekvátní věku žáků, je dodržována zásada přiměřenosti. Při nástupu na pracoviště jsou žáci seznámeni s cílem dne. Nechybí ani instruktáž o bezpečnosti práce k probíranému tématu, na kterou navazuje odborný výklad. Každému z žáků je přidělen úkol související s plněním učební osnovy. V průběhu výukového dne je pečlivě sledováno dodržování technologických postupů uplatňovaných žáky. Na všech pracovištích je kladen důraz na dodržování pořádku. Na navštívených smluvních pracovištích byla snaha ze strany instruktorů i majitelů v co největší míře předávat získané pracovní i životní zkušenosti. Na některých smluvních pracovištích nelze plnit všechny tematické celky, stanovené učební osnovou. Z tohoto důvodu u učebních oborů kuchař a prodavač se zaměřením pro potravinářské zboží jsou žáci přeřazováni na jiné pracoviště, nebo probírají učivo ve cvičné školní kuchyni i cvičné školní prodejně (flambování, zvěřina, pokladní operace, balení zboží, základy aranžování). Velkou motivací žáků posledních ročníků učebních oborů na smluvních pracovištích je možnost získání práce po úspěšném vykonání závěrečné zkoušky. Při kontrolách a hospitacích MOV na smluvních pracovištích je s každým instruktorem konzultováno plnění učebních osnov a hodnocení konkrétních výkonů žáků. Výsledné měsíční známky jsou zaznamenány v ŽK. O provedených kontrolách vedou MOV písemné záznamy. Dalším důležitým motivačním faktorem žáků učebních i studijních oborů je proplácení produktivní práce. U žáků druhých a vyšších ročníků se měsíční výdělky pohybují od cca 300,- Kč do 1500,- Kč. Výplatnice byly předloženy k nahlédnutí na smluvních

pracovištích (BILLA, Potraviny Brejcha Most, restaurační zařízení). V průběhu návštěv na jednotlivých smluvních pracovištích nebylo zjištěno porušování dohodnutých pravidel komunikace. Komunikace mezi žáky je na průměrné úrovni. Skutečností je, že ne ve všech případech verbální komunikace instruktorů na smluvních pracovištích byla spisovná.

Odborný výcvik na OU probíhá formou skupinové výuky ve školní jídelně SOU a na 4. ZŠ v Mostě. Materiální, prostorové i psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni. Žáci mají vlastní učebnu, šatny i sociální zařízení. Výuku zajišťují 2 MOV, které nesplňují požadavek úplné odborné i pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost nemá vliv na výuku. Výukové dny u obou skupin byly velmi dobře připravené. Každá skupina má rozpracované učební osnovy v deníku evidence odborného výcviku, kde je sledováno i jejich plnění u konkrétního žáka. Učební osnovy jsou plněny. V případě plnění speciálních tematických celků v rámci učební osnovy (zpracování masa telecího, skopového a zvěřiny) jsou používány náhražky. Uvedené druhy masa se ve školních jídelnách nezpracovávají. Mimořádná pozornost je věnována bezpečnosti práce. Základní školení bylo provedeno na začátku školního roku, dílčí školení jsou prováděny při každém přechodu na nové pracovní stroje. O provedených dílčích školeních jsou vedeny záznamy.

Při zahájení vyučovacího dne byli žáci seznámeni s cílem dne. Každému z žáků MOV přidělila úkol, předvedla názornou ukázkou. V průběhu výukového dne MOV pečlivě sledují plnění zadaných úkolů. Nechyběl ani individuální přístup k žákům ze strany MOV. Při teoretické výuce je využívána tabule, žáci mají zavedené pracovní sešity. Ve všech případech byly zohledňovány individuální schopnosti žáků ve výuce. V průběhu výuky, vzhledem k mentálním schopnostem žáků, je kladen velký a neustálý důraz na opakování probrané látky. Pracovní tempo každého žáka je individuální. V průběhu výukového dne byly dodržovány všechny předepsané pracovní přestávky a celková pracovní doba. U MOV je nutno ocenit jejich trpělivost a osobní přístup ke každému žákovi. Dokážou žáka pochválit za provedené pracovní úkony. Ve všech případech na konci vyučovacího dne žáci čekali na zhodnocení vykonané práce a udělení známky. I přes svoji nekvalifikovanost MOV dokázaly žákům vytknout chyby, ceněná byla alespoň snaha. U této skupiny žáků je v některých případech velmi vysoká absence. Jedná se o žákyně - matky s dítětem. V současné době v tomto učebním oboru jsou již dva případy. V některých případech žáci nemají zájem o zvolený učební obor. V průběhu výukového dne ze strany MOV byla snaha co nejvíce komunikovat se žáky, vyslechnout jejich problémy, dokázat na tyto problémy adekvátně reagovat. Učební osnova je plněna. Komunikaci a interakci je možné hodnotit jako průměrnou.

Po celou dobu inspekce na odborném výcviku učebního oboru kuchařské práce nebyly zjištěny známky nevhodného chování žáků.

Materiální prostorové i psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Personální zajištění výuky je na velmi dobré úrovni, negativem je absence speciální pedagogiky u učebního oboru kuchařské práce. Členění učiva i vlastní obsah výuky byly v souladu s učebními osnovami. V organizaci, metodách a formách výuky, motivování i hodnocení převládají pozitiva. Interakce a komunikace je hodnocena jako průměrná.

Celkově ČŠI hodnotí kvalitu odborného výcviku jako velmi dobrou.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka studijních i učebních oborů probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učební osnovy jsou rozpracovány do časových tematických plánů, výuka jednotlivých předmětů má návaznost. Učební plány a učební osnovy jsou plněny. Personální podmínky jsou velmi dobré. Z celkového počtu 40 pedagogických pracovníků 28 splňuje požadavek

úplné odborné i pedagogické způsobilosti. Škola žákům zapůjčuje učebnice, i když některé jsou již zastaralé.

Blok ekonomických předmětů, cizích jazyků a českého jazyka (v učebních oborech) je hodnocen průměrně. Ve společenskovědních předmětech, českém jazyce (studijní obory), v matematice a výpočetní technice, odborných předmětech i odborném výcviku je hodnocení velmi dobré.

Mimořádná pozornost byla věnována i žákům OU v učebním oboru kuchařské práce. Hodnocení teoretické výuky i odborného výcviku je velmi dobré. Kladně je hodnocen přístup MOV k těmto žákům.

Na základě hodnocení jednotlivých bloků předmětů celkově hodnotí ČŠI průběh vzdělávání jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka oborů zaměřených na pohostinství a obchod má ve škole dlouholetou tradici. Plánované rozšíření studijní nabídky o studijní obor hotelnictví a turismus a učební obor kosmetička ještě více rozšíří škálu službových oborů ve škole. Studijní obor hotelnictví a turismus je universálnější než studijní obory číšník a kuchař, jeho absolventi budou mít širší uplatnění, obor kosmetička se v nejbližším regionu zatím nevyučuje. V nabídce školy nechybí také rekvalifikační kurzy v oboru pohostinství a obchod. Takováto koncepce vychází z velmi dobrého materiálního i personálního zázemí pro vyučované obory a velmi pravděpodobného vývoje zvyšování počtu pracovníků ve službách.

Dalším koncepčním záměrem je zkvalitnění a stabilizace pedagogického sboru. Problémem je skutečnost, že v některých případech v současné době neexistuje vysoká škola v ČR, kde by bylo možné získat plnou kvalifikaci pro výuku odborných předmětů studijních i učebních oborů kuchař, číšník.

Z koncepčních záměrů vycházejí i krátkodobější (roční, měsíční) **plány práce** školy, ve kterých jsou přehlednou formou uvedeny již konkrétní úkoly z jednotlivých oblastí pro příslušné časové období s termínem i zodpovědnou osobou, z nichž některé vyplývají z organizačního zabezpečení školního roku vydaného MŠMT. Důležitou oblastí plánu je vzdělávací (používání didaktické techniky, zajímavější formy vzdělávání apod.) a výchovná oblast (prevence škodlivých jevů a spolupráce se studentskou radou). Výuka studijních i učebních oborů probíhá podle platných učebních dokumentů, které jsou přehledně zpracované do jednotlivých ročníků. Úpravy jsou provedeny v povolené toleranci. Školní řád je dobře zpracován, obsahuje nejen povinnosti, ale i práva žáků. Organizační struktura školy je uvedena v **Organizačním řádu** školy. Vzhledem k řadě vydaných dodatků a změn postrádá ČŠI aktualizaci **Organizačního řádu**, pocházející ze dne 1. listopadu 1996. Zástupce ředitele pro odborný výcvik je statutární zástupce, další dva zástupci řídí technický úsek a teoretickou výuku ve škole. Na jejich úrovni je rovněž vedoucí školní jídelny. Již z názvů jednotlivých zástupců je zřejmé, že zástupce pro OV řídí mistrové odborné výchovy, zástupce pro teoretickou výchovu učitele, pod technický úsek spadají útvary ekonomický, technický a oddělení materiálně technického zabezpečení. V čele SOU a OU stojí ředitelka jmenovaná do této funkce na základě posledního rozhodnutí Ministerstva obchodu a cestovního ruchu ČR čj. 3827/90 ze dne 27. srpna 1990. Po přechodu zřizovatelské funkce z MŠMT na Ústecký kraj byla Radou Ústeckého kraje potvrzena v této funkci dne 14. září 2001.

Personální dokumentace učitelů i žáků je přehledně vedena na personálním úseku, ochrana osobních údajů je zajištěna. Poradními orgány ředitelky jsou porada vedení (prvotně

zachyceno plánování, zpracování a kontrola plnění) a pedagogická rada. Jejich činnost je řízena pevně stanoveným plánem práce i termíny jednání. Ve škole pracuje šest předmětových komisí. Z uvedeného počtu čtyři komise obsáhnou všeobecně vzdělávací předměty a další dvě předměty odborné. Jejich práce je hodnocena vedením školy velmi dobře. V letošním školním roce jsou aktivity předmětových komisí zaměřeny na zkvalitnění výuky a poskytování pomoci začínajícím učitelům. Dalším úkolem PK je zpracování testů znalostí v jednotlivých předmětech studijních a učebních oborů. Kladně lze hodnotit spolupráci učitelů v odborných předmětových komisích s úsekem praktického vyučování.

Informovanost zákonných zástupců zajišťuje škola prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek. V závažných případech formou dopisů, telefonem, nebo osobním jednáním ve škole. K informovanosti pracovníků školy slouží i pravidelné pracovní porady jednotlivých úseků, využíváno je i nástěnek ve sborovně. Pro žáky školy je zajímavá informace na nástěnce školy o možnosti odpoledního doučování v českém jazyce, matematice, chemii i cizích jazycích.

Výroční zpráva je zpracována v souladu s příslušnou právní normou. Poskytuje dostatek informací a slouží škole jako zdroj sebehodnocení. Ve vedení povinné dokumentace školy nebyly zjištěny nedostatky.

Na veřejnosti se škola prezentuje články v místním tisku, inzercí učebních i studijních oborů, pro zájemce z řad rodičů i žáků základních škol pořádá Dny otevřených dveří. Velmi dobrá je spolupráce s Úřadem práce v Mostě. Veřejnost se dovídá o činnosti školy též úspěšnou reprezentací žáků v řadě odborných soutěží. Rozsáhlá je i mimoškolní činnost ve funkčních zájmových kroužcích (odbíjená, stolní tenis, sálová kopaná, košíková). Velmi úspěšná je účast žáků školy na Středoškolských hrách v lehké atletice, košíkové a volejbalu. V loňském školním roce se podařilo obnovit činnost školního časopisu, který vychází cca šestkrát ročně.

Operativní řízení školy se odvíjí od aktuálně vzniklých problémů, je pružné a účinné. Úplné odborné i pedagogické způsobilosti je využíváno ve všech předmětech. Pro některé předměty s malou týdenní hodinovou dotací (například základy podnikání, obchodní logistika, mez. obchod) není na škole odborně i pedagogicky způsobilý vyučující. V současné době je úplná odborná i pedagogická způsobilost učitelů i MOV na velmi dobré úrovni. I přes tuto skutečnost má vedení školy zájem na dalším zvyšování kvalifikovanosti pedagogického sboru. V současné době si jedna učitelka rozšiřuje bakalářské studium, další dvě učitelky studují bakalářské studium a jedna MOV si doplňuje středoškolské vzdělání.

Škola má písemně zpracovaná kritéria pro přiznání nadtarifních složek platů. Jejich obsahem je kvalita pedagogické práce a konání práce nad rámec běžných povinností. Systém pravidelného hodnocení probíhá dvakrát ročně. Zpracovaná kritéria jsou v písemné podobě na nástěnce ve sborovně.

Kontrolní činnost se odvíjí od plánu kontrol a hospitací. SOU má velmi pečlivě zpracován plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok. V průběhu inspekce byly vedoucími pracovníky SOU předloženy hospitace (ředitelka 11 hospitací, ZŘTV 24 a ZŘPV 21 hospitací a kontrol), projednané a podepsané pedagogickými pracovníky. Zápisy byly doloženy. Ze strany vedení školy je věnována velká pozornost povinné dokumentaci školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry školy jsou promyšlené, vycházejí z reálného odhadu potřeb regionu. Činnost SOU a OU je plánovitě řízena, plnění stanovených úkolů plánem práce je průběžně kontrolováno poradou vedení. Z jejich plnění či neplnění jsou vyvozovány závěry. Organizační řád pregnantně vymezuje pracovní vztahy i vztahy mezi jednotlivými úseky. Je funkční a účinný. Personální podmínky školy jsou na velmi dobré úrovni. I přes tuto

skutečnost má vedení školy zájem na dalším zvyšování kvalifikovanosti pedagogických pracovníků a vytváří pro to potřebné podmínky. Informační systém školy je funkční, potřebné informace pro žáky, rodiče a pedagogické pracovníky jsou snadno dostupné. Velmi dobře je zajištěna i mimoškolní činnost žáků a jejich zapojení do různých zájmových útvarů v době mimo vyučování. Velmi dobře je zpracována kontrolní a hospitační činnost vedoucích pracovníků školy, která poskytuje ředitelce i jejím zástupcům dostatečnou zpětnou vazbu.

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny velmi dobře.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závazné ukazatele byly dodrženy, hospodaření v hlavní i hospodářské činnosti skončilo s kladným výsledkem.

Porovnáním Rozpisu upraveného rozpočtu s Výkazem zisku a ztráty a s Výkazem P 1 - 04 za rok 2001 bylo zjištěno, že prostředky ze státního rozpočtu byly čerpány i vykazovány v souladu s platnými zákony.

Příspěvek ze státního rozpočtu se na celkových NIV organizace podílel 92,27 %.

Účetní jednotka vede podvojný účetnictví v souladu s platnou legislativou. Namátkovou kontrolou byly zjištěny určité nedostatky v tom, že několik dokladů za drobný nákup z roku 2000, bylo zaúčtováno až v roce 2001.

Čerpání bylo efektivní.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Všechny závazné ukazatele mzdové regulace škola v roce 2001 dodržela, čerpání finančních prostředků v průběhu roku bylo rovnoměrné. Byl dodržen doporučený poměr čerpání nenárokových složek platu. Z částky na ostatní platby za provedenou práci bylo 87 % použito na odměny za produktivní práci žáků a 9 % na služné civilní vojenské služby.

Na překročení prostředků na platy za rok 2001 použila škola fond odměn, toto však v rozporu se zákonnými ustanoveními nevykázala ve statistickém výkazu Škol (MŠMT) P 1 - 04.

Kontrolou vedení personální dokumentace námatkově vybrané skupiny zaměstnanců bylo zjištěno, že osobní spisy obsahují náležitosti nutné při přijetí do pracovního poměru. Náplně práce korespondují s druhem práce, na kterou je zaměstnanec přijímán. Pracovní smlouvy jsou zpracovány v souladu s platnou legislativou. Zaměstnanci jsou do platových tříd a stupňů zařazeni na základě druhu sjednané práce, zápočtu předchozí praxe a dosaženého vzdělání. Okruh zaměstnanců a pravidla pro jejich zařazení do 1.- 3. platové třídy bez zápočtu praxe je stanoven ve vnitřním platovém předpisu. Přiznání příplatků za vedení vyplývá z organizačního schématu řízení a náplně práce vedoucích pracovníků. Pro stanovení osobního příplatku a příplatku ze výkonu práce třídního učitele má škola zpracovány vnitřní směrnice. Stanovený plat je v souladu s platnými právními předpisy. Platový výměr je vystavován v souladu se zákonnou normou, zdůvodnění změny výše osobního příplatku je na samostatném přípisu, ze kterého je jasně patrné, že jsou s ním zaměstnanci seznámeni. K porušení obecně závazných právních předpisů došlo u zaměstnance, který byl zařazen do platové třídy, pro kterou nesplňoval potřebné vzdělání po dobu delší než dva roky a

nesplňoval ani jedno ze zákonných kritérií, které zařazení na dobu delší než dva roky umožňuje.

Začátek a konec pracovní doby byl sjednán v kolektivní smlouvě na rok 2001. Určení doby přestávek se schválením odborové organizace je v příloze pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení. Zaměstnanci byli s pracovním řádem prokazatelně seznámeni, je uložen na trvale přístupném místě. Evidence pracovní doby a přesčasové práce je řádně vedena.

Tvorba i čerpání FKSP probíhá v souladu s platnými normami. Největší položky čerpání jsou příspěvky na rekreace a stravné zaměstnanců.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Příspěvek ze státního rozpočtu kryl potřebu PO ze 72,79 %. Dofinancování bylo provedeno z vlastních zdrojů a z hospodářské činnosti organizace

Z celkového objemu prostředků ONIV poskytnutých ze státního rozpočtu, bylo na energie použito 30,05 %, na internet 1,16 %, na telefony 1,08 %, na ochranné pomůcky 0,86 %, na cestovné 0,34 % a na PHM 0,31 %.

Čerpání bylo efektivní.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Škola obdržela účelové prostředky na DVPP ve výši 60 tis. Kč a 400 tis. Kč na nátěry oken. Účelové prostředky byly v plném rozsahu vyčerpány a řádně zúčtovány.

Čerpání bylo efektivní.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 byla zpracována v souladu s platnou legislativou a obsahovala požadované údaje.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Prostředky státního rozpočtu byly v roce 2001 vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům použity efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dodržování schválených učebních dokumentů

ČŠI provedla kontrolu jednotlivých učebních plánů. Škola provedla rozpis hodinových dotací předmětů do jednotlivých ročníků. Rovněž bylo provedeno zařazení výběrových a volitelných předmětů. Drobné úpravy v dotacích jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Drobným nedostatkem je uvádění zaměření 502 (správně 501) u oboru 66-41-L (čj. 19 392/95-23). Kontrolou rozvrhu hodin bylo ověřeno zařazení všech předmětů teoretické výuky dle plánů.

Škola vyučuje dle platných učebních dokumentů.

Výchovné poradenství

Byl předložen plán výchovného poradce, který obsahuje tyto hlavní úkoly: metodická pomoc pedagogům při řešení problémů, konzultace pro žáky i rodiče při řešení výukových potíží, boj proti záškoláctví, spolupráce s preventistou sociopatologických jevů, nekompromisní řešení i jen náznaků šikany.

Zvláštní péče je směřována k některým skupinám žáků. Jedná se o žáky s výraznými adaptačními potížemi, prospěchově slabé žáky, žáky s výraznými výchovnými problémy a žáky žijícími v patologickým prostředí.

V případě závažnějších problémů spolupracuje výchovný poradce s PPP, běžná je spolupráce s Úřadem práce v Mostě, především v oblasti dalšího uplatnění a profesní orientace absolventů. Samozřejmě je spolupráce s pedagogy z dětského domova, odkud je část žáků školy.

V poslední době byly řešeny jen drobné případy šikany, zneužívání návykových látek v prostorách školy nebylo zaznamenáno. Nejzávažnějším problémem je vysoká absence. Absence ve třídách je měsíčně vyhodnocována, jednotlivé případy vysokého počtu zameškaných hodin jsou řešeny individuálně.

Celkově ČŠI hodnotí oblast výchovného poradenství jako velmi dobrou.

Školní jídelna

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Školní jídelna je součástí středního odborného učiliště, která je rozdělena na část výrobní a část odbytovou. Stravovací zařízení spadá do kategorie velkokapacitních - maximální počet vyráběných jídel je 1200. V současné době využívá možnost stravování 239 žáků učiliště, 285 studentů SPŠ a gymnázia a 106 zaměstnanců zmíněných škol. Hospodářská činnost není prováděna, ve školní kuchyni vaří příležitostně obědy pro žáky ZUŠ (např. soutěže, výstavy). Provoz zajišťuje sedm pracovníků s plnými úvazky.

Jídelna je typická (celkový počet míst u stolů cca 300), ale vkusná a účelná. Dle vyjádření OHS splňuje hygienické požadavky na provoz. Je zaveden linkový systém, pedagogický dozor je vykonáván dle rozpisu. Pitný režim je zajištěn přímo ve škole, na chodbách jsou automaty s ovocnými nápoji, další služby poskytuje školní kantýna, dostupné jsou i zdroje pitné vody.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Dodržování stanovených výživových norem podle vyhlášky o školním stravování

Byly ověřeny výživové normy k propočtům spotřebního koše potravin. Kontrola byla provedena ručním zpracováním podle výdejek potravin za měsíc prosinec 2001 až únor 2002. Porovnáním normativů se skutečně vydanými potravinami nebyla procenta výživových dávek splněna u mléka a mléčných výrobků.

Při skladbě jídel je sledováno nejen efektivní využití finančních prostředků pro zajištění kvalitní výživy, ale také pestrost a přitažlivost podávaných jídel.

Pestrost všech jídel je vynikající. Trojpoměr hlavních živin je vyrovnaný, doslova ukázkový, neodchyluje se v žádném směru od stanovených kritérií. Dosažené výsledky jsou ve všech směrech příkladné.

Dodržování technologických postupů při přípravě pokrmů a jejich uvádění do oběhu

Sledováním pracovních postupů bylo zjištěno, že technologické postupy při výrobě pokrmů jsou dodržovány. Teplota vydávané stravy byla po dobu kontroly pravidelně ověřována bodovým teploměrem.

Správné stanovení finančních normativů na nákup potravin podle vyhlášky o školním stravování

Finanční normativ je v souladu s vyhláškou a pohybuje se pod horní hranicí rozmezí finančního normativu.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence ve ŠJ dle zákona o účetnictví

Záznamy stravovaných osob a poplatků, skladová evidence a rekapitulace hospodaření jsou bezchybné. Stravné je placeno složenkami, sporozírem a v hotovosti, při výdeji oběda strážník předává stravenku, která je dále přísně zúčtovatelná.

Výdejky potravin jsou denně zpracovávány, normování pro jednotlivé kategorie strážníků probíhá do osmé hodiny ranní.

Byly porovnány normované náklady na potraviny s cenou skutečně vydaných surovin za měsíc prosinec 2001 až únor 2002 – k 31. 12. 2001 byl zjištěn několikahaléřový rozdíl. Limit určený ředitelkou školy byl dodržen.

Na základě kontrolního zjištění v oblasti školního stravování lze hodnotit výsledky školní jídelny jako velmi dobré - předpisy jsou dodržovány, čerpání finančních prostředků je hospodárné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Třídní knihy všech tříd - školní rok 2000/2001 a 2001/2002
- Katalogové listy žáků - školní rok 2001/2002
- Učební dokumenty oborů vyučovaných ve školním roce 2001/2002
- Rozpracované učební osnovy sledovaných předmětů
- Rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002
- Školní řád pro školní rok 2001/2002
- Deníky evidence odborného výcviku a individuální evidenční listy odborného výcviku na smluvních pracovištích žáků - školní rok 2001/2002
- Předinspekční podkladová dokumentace zpracovaná vedením školy
- Zápisy z pedagogických rad
- Protokoly z maturitních zkoušek konaných v roce 2001
- Protokoly ze závěrečných zkoušek konaných v roce 2001
- Záznamy ze školení BOZP
- Hospitační záznamy ČŠI
- Rozvržení učiva a tematické plány učitelů
- Záznamy jednání předmětových komisí

- Žákovské knížky, práce žáků
- Provozní řád ŠJ
- Výdejky potravin
- Spotřební koš
- Jídelní lístky
- Stanovení výše finančních normativů a poplatků
- Záznamy stravovaných osob a poplatků
- Rekapitulace hospodaření
- Pedagogické dozory ve ŠJ
- Výkaz o společném stravování dětí a mládeže
- Skladová evidence
- Dohody o hmotné odpovědnosti za hodnoty svěřené k vyúčtování
- Limit mezi normovanou a skutečnou spotřebou surovin
- Hospodářská smlouva o dodávce obědů
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001
- Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení
- Zřizovací listina školy
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- Potvrzení ředitelky školy ve funkci
- Výkaz Škol (MŠMT) V 25-01, Výkaz Škol (MŠMT) V 4-01, Výkaz Škol (MŠMT) V 4a-01, Výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 za školní rok 2001/2002
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001
- Závazné ukazatele rozpočtu NIV - upravený rozpočet k 30. 11. 2001
- Vnitřní platový předpis, organizační schéma řízení, směrnice ke stanovení osobních příplatků , směrnice stanovení příplatku za výkon práce třídního učitele
- Mzdová rekapitulace za rok 2001
- Evidence docházky zaměstnanců
- Osobní spisy zaměstnanců
- Oznámení limitu výdajů státního rozpočtu v roce 2001
- Plán a čerpání FKSP v roce 2001
- Výkaz zisku a ztráty v roce 2001
- Rozvaha za rok 2001
- Směrnice upravující oběh účetních dokladů z roku 1998
- Hlavní kniha
- Účtová osnova pro rok 2001
- Účetní doklady
-

ZÁVĚR

Výuka ve studijních i učebních oborech odpovídá schváleným vzdělávacím programům a učebním dokumentům. Pro výuku má SOU a OU vytvořené velmi dobré prostorové, psychohygienické i materiální podmínky. Jisté rezervy jsou v materiálním vybavení v oblasti výpočetní techniky a částečně i učebnic. Zajištění výuky z hlediska úplné odborné i pedagogické způsobilosti ve studijních i učebních oborech je na velmi dobré úrovni. Problémem je skutečnost, že pro některé odborné předměty ve službových oborech (např. kuchař, číšník) není možné získat vysokoškolské vzdělání v celé ČR. Průběh vzdělávání ve studijních oborech je hodnocen téměř ve všech blocích hospitovaných předmětů jako velmi dobrý. V učebních oborech jsou průměrně hodnoceny Cizí jazyk, Český jazyk a literatura a ekonomické předměty. Vedení SOU a OU klade velký důraz na odbornost ve studijních i učebních oborech. Všechny bloky odborných předmětů, jsou hodnoceny jako velmi dobré. Celkově průběh vzdělávání hodnotí ČŠI jako velmi dobrý.

V koncepčních záměrech je uvažováno (probíhají přípravné fáze) o zavedení dalšího službového učebního oboru kosmetička a studijního oboru hotelnictví a turismus. V okrese Most a blízkém okolí tyto obory na státních školách nejsou zavedeny. Kladně lze hodnotit velmi dobrou spolupráci školy s Úřadem práce v Mostě při zabezpečování rekvalifikačních kurzů v oblasti pohostinství a obchodu.

Organizační struktura je zřetelně stanovena, pravomoci jsou jednoznačně delegovány, v praxi uplatňovány. Organizační řád školy vzhledem k počtu vydaných dodatků vyžaduje aktualizaci. Operativní řízení hodnotí ČŠI jako pružné a účinné. Jsou vytvořeny podmínky pro jeho fungování. Ze strany vedení školy je zajištěna pomoc začínajícím učitelům, kritéria pro přiznání nadtarifních složek platů jsou písemně zpracována a každý vyučující je s nimi prokazatelně seznámen, je zaveden pravidelný systém hodnocení pracovníků. Oblast výchovného poradenství je hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání tj. plánování, organizování, vedení, motivování a kontroly pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené SOU a OU ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období vynaloženy efektivně a hospodárně a se státním rozpočtem řádně zúčtovány.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Bartolomej Javorský	.....
Členové týmu	Mgr. Miroslav Hyška	.....
	Ing. Zdeňka Hájková	.....
	Ing. Josef Toman	.....

Ing. Josef Chvosta .....

Mgr. Hana Podešvová .....

Mgr. Renata Schejbalová .....

Jiří Kašpar, ex. prac. ....

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Zdeněk Hrnčíř .....

Jindřiška Hrnčířová .....

Marie Čapková .....

V Teplicích dne 15. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. května 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

.....
podpis

PaedDr. Hana Praženicová

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: KÚ Ústeckého kraje	17. června 2002	065169/02-5031
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány